

Ազգ

Armenian daily

Թուրքիայի դեսպանը հիշեցնում է Կարսի լուսավորչական գործը

Թուրքիայի իշխանությունները Կարսի (1921 թ.) լուսավորչական գործը հիշեցնում են իրավունք ունենալով մեզին հիշելու Այդ մասին երեկ հայտարարել է Ադրբեջանում Թուրքիայի դեսպան Ունալ Չերիկոզը լրագրողներին:

Ինչպես հայտնում է Ինտերֆաքս գործակալությունը, Չերիկոզն ասել է. «Ես կարծում եմ, որ այդ կաթակցությունը ոչինչ բացահայտելու չի, ուղղակի համաձայնագիր մտնում է ուժի մեջ, եւ դա բավական է»: Կարսի լուսավորչական գործը հիշեցնում են լուսավորչական գործը երկրների զինված ներխուժման դեպքում:

Իր հերթին, Մոսկվայում Կրասնանի դեսպան Կոնստանտին Կենուլարիան համարում է, որ Ադրբեջանը չի կարող հույս դնել Թուրքիայի օժանդակության վրա: Կարսի լուսավորչական գործը ժամանակավոր է, ներկայումս միջազգային հարաբերությունները կառուցվում են 21-րդ դարի իրողությունների վրա: Ներկայումս այլ հարաբերություններ են հաստատվել Ռուսաստանի եւ Թուրքիայի, Կրասնանի եւ Թուրքիայի, Կրասնանի եւ Ռուսաստանի միջև:

ԿԻՊՐՈՍԻ ԿՐՔՕՋԱԽԻ ՓԱԿԵԼՈՒՅ ԼԵՏՈ

Ծրագրվում է Հայաստանում հիմնել Մելգոնյան երիտասարդական համալիր

Մեծ ուսացումով, Կիպրոսի Մելգոնյան կրթական հաստատությունը փակելու լուրստանական որոշումից մեկ օր հետո երեկ ստացանք Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության կենտրոնական վարչության ընդարձակ բացատրագիրն այդ որոշմանը հանգեցրելու լուրստանների եւ լուստանների մասին, ինչպես նաեւ Մելգոնյան եղբայրների կրթական հաստատությունը կենտրոնական վարչությանը:

«Ազգ» իր առաջիկա համարում կտպագրի այդ ընդարձակ բացատրագիրը, որպեսզի ընթերցողներն առաջին անգամ առիթ ունենան ծանոթանալու նաեւ այսպես կոչված, մյուս կողմի սեսակետներին եւ դրոցը փակելու լուստանառարանություններին: Մակայն մինչ այդ սեղեկացնենք, որ ՀԲԸՄԻ-ի կենտրոնական վարչությունը հիշյալ գրության վերջավորության ետեւ է, որ ծրագրում է փաստուն:

ԱՄՆ-ը հանդես է գալու հայ-թուրքական սահմանի բացման նոր նախաձեռնությամբ

ԱՄՆԱԲՈՒԼ 17 ՄԱՐՏ, ԿՈՅՅԱՆ ՏԱՄԱՆ: «Ամասոլու» գործակալությունը Նյու Յորկից ստացված սեղեկություններին հիման վրա հաղորդում է, որ ԱՄՆ իշխանությունները Թուրքիա-Հայաստան սահմանադրան բացմանն առնչվող նոր ձեռնարկով են հանդես գալու: ԱՄՆ արտաին գործերի փոխնախարարներից Ռիչարդ Արմիթաջը մոտ օրեր տիտի այցելի Երեւան, այլ բարձրաստիճան ղեկավարներ էլ տիտի ժամանեն Անկարա:

Ըստ նույն հաղորդագրության, որին անդրադարձել է Մսամբուլի «Մարմար» օրաթերթը, ԱՄՆ իշխանությունները Հայաստանի եւ Կովկասի առնչությամբ իրենց լուստանած ծրագրում ուզում են ավելի աս ներգրավել Հայաստանին, որպեսզի թուլացնեն Մոսկվայի հետ նա սերս հարաբերությունները: Ամերիկացիները նույն են, որ Հայաստանին իրենց համար աս կարելու է Իրանի հետ անկա հարաբերությունների սեսանկյունից: Այս սեսակետից առաջվել ես կարելու է դառնում Թուրքիա-Հայաստան սահմանի բացումը, որ օրակարգում է երկար ժամանակ ի վեր: Քաղաքական սեսաբանների կարծիքով, եթե սահմանի բացումը հիմնվի 1921 թ. Կարսի համաձայնագրի վրա, ապա այդ լուստայում կնեանակի, որ երկու երկրներն էլ փոխադարձաբար ծանայում են միմյանց սահմանագծերը:

Քաղաքագետները նույն են, որ եթե սահմանը բացվի, Թուրքիան հնարավորություն կունենա հարկ եղած դեպքում սահմանը դարձյալ փակելու: Մակայն եթե սահմանը բացվի, դա կարող է լուստանա դառնալ, որ «հայկական տղոներն այլեւս դադարեն վնաս լուստանել թուրքամերիկյան հարաբերություններին»:

Արդի 3-ին կրանա սահմանի փակման 11-րդ տարին: Այս հարցը տես է սեղ զսնի եվրամիության այս տարվա սեղեկագրում:

Հայաստանը կարգավորման բանակցություններում ԼՂՀ-ին մղում է լուսանց

Երեւանի նման դիրքորոշումը հավանություն է արժանանում Եվրոպայում, մասնավորապես ԵԱՀԿ-ում

ԹԱՏՈՒԼ ՀԱՊՈՐՅԱՆ

Տարածաշրջանային այցի արգանակներում Բախո ժամանած ԵԱՀԿ գործող նախագահ, Բուլղարիայի արգործնախարար Սոլոմոն Պասսին Բախոն հայտարարել է, որ ԵԱՀԿ-ն դարաբայան հակամարտության կողմերին հորդորում է կարգավորման խողող բանակցությունները վերստել առանց նախադրամաների: Լուծման հարցում կարելու ուղղակի երեւանի եւ Բախո երկխոսություն է, ԵԱՀԿ-ն միտ լուստան է միջնորդության, ասել է Պասսին Իլհամ Ալիեւի հետ հանդիպումից հետո:

«Մենք կարող ենք առաջարկել կարգավորման տանյակ տարբերակներ, բայց նրանցից ոչ մեկը չի կարող աշխատել, Իսնի դեռ Հայաստանն ու Ադրբեջանը չեն եկել փոխադարձությունների», ասել է նա հավելելով, որ ԵԱՀԿ-ն դարաբայան կարգավորման հարցում աջակցելու է Երեւանի եւ Բախո երկխոսությանը: Երեկ երեկոյան ԵԱՀԿ գործող նախագահը երեւանում ըստ լուստան կրկնեց այն, ինչ ասել էր Բախոն ՀՀ արգործնախարար Վարդան Օսկանյանի հետ համատեղ մամլո ասուլիսում: «Ոչ ոք ԵԱՀԿ-ից չտես է ակնկալի այն, ինչը տես է անեն Հայաստանն ու Ադրբեջանը: Բանակցությունների ներկա ձեւաչափը չի կարող փոխվել առանց նրանց (Երեւանի եւ Բախո) համաձայնության», ասաց Պասսին, հավելելով, թե Արկադի Դուկաչայանի հետ հանդիպման ընթացումը ինչը ծանոթացել է Լուստարդի ժողովրդի դիրքորոշմանը եւ ցանկություններին: «Ազգ» հարգին, թե լուստանական երեւանը համաձայն է Պասսիի հայտարարությանը, որ երեւանը եւ Բախոն տես է դարաբայան կարգավորման հարցում զան համաձայնության, Օսկանյանը ասաց, թե առանց Հայաստանի եւ Ադրբեջանի այս հարցը չի կարող լուծվել:

Սոլոմոն Պասսին (աջ) ԵԱՀԿ-ի գործող նախագահի պաշտոնի վրա: Մոսկվայում Կրասնանի դեսպան Կոնստանտին Կենուլարիան (ձախ) համարում է, որ Ադրբեջանը չի կարող հույս դնել Թուրքիայի օժանդակության վրա:

Տես 1 էջ 2

Իլհամ Ալիեւը ազատեց Մուրեթ հուսեյնովին

ԲԱԽՈՒ, 17 ՄԱՐՏ, ԿՈՅՅԱՆ ՏԱՄԱՆ: Այսօր Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը ազատ է արձակել առասամ գնդապետ Ադրբեջանի նախկին վարչապետ Մուրեթ Հուսեյնովին, որը 1993 թվականի հունիսին զինվորական խողվություն բարձրացրեց, որի ալիքին իշխանության եկավ Հեյդար Ալիեւը: Իլհամ Ալիեւը հրամանագիր է ստորագրել նախկին վարչապետ Մուրեթ Հուսեյնովի ներման մասին, որը 1999 թվականի փետրվարին ցմախ բանտարկության եր դասադարսվել Հեյդար Ալիեւին տաղալելու 1994 թ. փորձի համար:

Աղվան հովսեփյանը գլխավոր դասախաղ

Նախագահ Որբերս Բոչարյանը մարտի 17-ին հրամանագիր է ստորագրել Արամ Թամազյանին Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դասախաղի լուստանից ազատելու մասին:

Հանրապետության նախագահի նույն օրվա մեկ այլ հրամանագրով, Աղվան հովսեփյանը նեանակվել է Հանրապետության գլխավոր դասախաղ ազատվելով ՀՀ գլխավոր դասախաղի սեղակալի լուստանից:

Մեծ լուստաններ Բաղդադի կենտրոնում

Երեկ զիեւր առեւելի 2 լուստաններ ցնեցին Իրախի մայրաքաղաքը: Բաղդադի կենտրոնում ցնեցող «Չեքել Լուրման» (Լեռնալիքանան) հայտնի իյուրանոցի առաջ ականված ակնոմեմենայի առաջին լուստանը հրդեհեց ամբողջ ցնեց, մինչ 2-րդ լուստանը հետեւեց այն լուստանին, երբ մարդիկ օգնության էին հասնում ցնեցում կրակների մեջ բանակվածներին:

Ըստ նախնական սվալների տղանվածների թիվն անցնում է 30-ը, մինչ վիրավորների թիվը 100-ից ավելի է:

Մայրաքաղաքի տրանսպորտը հայտնվել է խայտառակ վիճակում

Ինչն առանչնապես չի հողում փողափայտիսն ու կառաւարության մյուս անղամներին

ԱՄՆ ՄԱՐՏԻՆՈՒՅԱՆ, Վերին մի կանի օրերին դարձյալ վասբարացել է, առանց այն էլ մայրաքաղաքի հավերձ խողիներից մեկը համարվող, տրանսպորտային տղասարկումը: Այս անգամ դա կաղված է նոր դեղին համարանիշների կիրառման հետ, ինչի լուստանում մինչ այժմ սվալեային դասում գործող միկրոավտոբուսների մի մասը փաստուն են հայտնվել է երողիներց դուրս: Հերթական անգամ կառավարությունը եւ երեւանի փողափայտեարանը ձեւացնում են, թե դրանով ինչ-որ, սվալ դեղում սվալերի դեմ լուստանելու խողի են լուծում: Եթե նախկինում միջնականգաններում հնարավոր չէր լինում երողային տախի նսեել միայն օրվա որոակի ժամերին, ապա այժմ դա հնարավոր չէ ցանկացած այլ ժամին: Խողիսն առավել սրված է հաստատությունները:

կաղես մայրաքաղաքի ժայրամասերը կենտրոնին կաղող երողիներում: Վերոնեյալը այս ոլորտի լուստանախանսունների ասաղիսության եւ անղասախանսուն մոսեցման հերթական դրեւորումն է: ժամանակին, երբ նույն էին 2000-2500 սվալեային երեւելող միկրոավտոբուսների մասին, երեւանի փողափայտեարանի տրանսպորտի վարչության տես Արեգ Բարսեղյանն ասում էր, որ դրանց թիվը չի գերազանցում 400-500-ը: Բարեբախտաբար, տրանսպորտի եւ կաղի նախարար Անղանիկ Մանուկյանը խողիղաղանի ամբողջից հայտարարեց, որ աղորին երեւելողների թիվը կաղում է հենց 2500 եւ այղան էլ օրինական երեւելողներն են, ինչով փողափայտեարանի սախոսությանը վեր սրվեց: Մակայն տրանսպորտի խողից լուծվեց:

Տես 1 էջ 3

Մեր միակ փրկությունը Եվրոպական մեծ ընտանիքին միանալն է

«Իշխանությունները լծացել են, նրանցից վաս հոս է գալիս», ասում է ԱԱԿ ղեկավարը

Երկ թեմայան կենտրոնում ասու- լիս էր հրավիրել Ազատական առա- ջադիմական կուսակցության նա- խագահ Յուրի Գալանովը Յուրի Գալանովի հավասարմամբ, նվաճած միջոցա- ռուսները բավարար չեն եւ անհրա- ժեշտ է համադրական մոտեցում ու աշխատանքների համակարգում: Ին- չի ադախովման նյութակով էլ ստեղծվել է առողջադատական ազ- գային ծրագրերը համակարգող հան- րապետական միջոցառման խորհուրդ: «Երեւան» հյուրանոցում երկ կայացած խորհրդի առաջին նիստում փաստվեց, որ ծրագրի նյա- տակն է երկրի բնակչությանը դաս- արգը կլուծվի: Հարկավոր է եւ կան, լուրջ ու ֆունդամենտալ փո- փոխություններ անել, որը, կար- ծում են, այս երկրում չի լինի: Մեր իշխանությունները հայտնվել են մի իրավիճակում, երբ հասարակ ժողովրդին ասելիք չունեն: Իմ հարցին, թե իշխանափոխությունը ճի՞շտ է, որն Յուրի Գալանովի ղեկավարությամբ ղեկավարվող ԱԱԿ-ի սենտական ու փառաբանական ազ- ղեցությունը են գործընթացներ սկ- սի ուսական եւ ԱՊՀ կառույցնե- րը հարցը կլուծվի: Հարկավոր է եւ կան, լուրջ ու ֆունդամենտալ փո- փոխություններ անել, որը, կար- ծում են, այս երկրում չի լինի: Մեր իշխանությունները հայտնվել են մի իրավիճակում, երբ հասարակ ժողովրդին ասելիք չունեն: Իմ հարցին, թե իշխանափոխությունը ճի՞շտ է, որն Յուրի Գալանովի ղեկավարությամբ ղեկավարվող ԱԱԿ-ի սենտական ու փառաբանական ազ- ղեցությունը են գործընթացներ սկ- սի ուսական եւ ԱՊՀ կառույցնե-

Վերջին 30 տարում Հայաստանում տարբերությունները անհասկանալի ցուցա- նիցը 590, գրանցվել է 1990 թվա- կանին, իսկ ներկայումս դիտարկելով հսկողության սակ է 6068 տարբերու- լիկով հիվանդ, որոնցից 1437-ը գն- վում է հիվանդության առաջնակի մակարդակում: Չնայած 1995 թվա- կանից երկրում ներդրվել է հանրա- ղեցության 43 դիտարկումներում գործարկվում է տարբերությունը հայ- տաբերման եւ արդյունավետ բուժման սենտական նյութակահարմար ծրա- գիր, սակայն սոցիալ-սենտական ի- րավիճակն ընդհանրապես սարա- ծաբանում մեծապես նյութակահարմար է

ՀՀ առողջապահության փոխնա- խարար Վահան Պողոսյանի հա- վաստմամբ, մարզերում ստեղծվել են հակառեպրեսիվությունը բաժան- մուններ: Տեխնիկական համագոր- ծակցության գերմանական ընկե- րակցության աջակցությամբ կազ- մակերպվել են մասնագիտական սե- մինար տարածումներ, մինչև 2007 թ. բարունակաբար կգնահա- յվի իրավիճակը, ճառագիտական կառա- վարությունից ստացած դրամաբեռ- իի բրանավներում ժամանակակից անհրաժեշտ տեխնիկայով է համար- վել հանրապետության հակառեպր- ևսությունը դիտարկելու, Կարմիր

դասը հանրապետությունում սկ- վում է մարդու ծնունդից 24 ժամ անց ԲՅԺ (Կանյեզգերենի բացի) դասվաստմամբ: Սակայն, նախարա- ռի հավաստմամբ, նվաճած միջոցա- ռուսները բավարար չեն եւ անհրա- ժեշտ է համադրական մոտեցում ու աշխատանքների համակարգում: Ին- չի ադախովման նյութակով էլ ստեղծվել է առողջադատական ազ- գային ծրագրերը համակարգող հան- րապետական միջոցառման խորհուրդ: «Երեւան» հյուրանոցում երկ կայացած խորհրդի առաջին նիստում փաստվեց, որ ծրագրի նյա- տակն է երկրի բնակչությանը դաս-

Տարբերությունների կանխարգելումը, հայտնաբերումն ու բուժումը կառավարության ու արդյունաբերության կենտրոնում

Մշակվել է տարբերությունների դեմ պայքարի ազգային ծրագիր

հիվանդության աճին: Համաձայն տարբերությունների դեմ պայքարի սարա- ծաբանային կազմակերպության ուսումնասիրությունների 100 հազար հեռագրվածներից տարբերությունով հիվանդ են 4 մասնական 80-ը, Ար- բերյանում եւ Հայաստանում 60-ը: Ինչը նշանակում է, որ սարածաբա- նում 1994-2002-ն ընկած ժամանա- կահավաճում տարբերությունով հի- վանդների թիվն աճել է 4 անգամ: Տարածաբանում տարբերությունների դեմ պայքարող կազմակերպության ներկայացուցչի հավաստմամբ, երբ հանրապետությունների կառավարու- թյուններն էլ հիվանդության դեմ պայքար գերակայություն համարե- լով միջազգային արբեր կազմակեր- րությունների հետ համագործակցե- լով անհրաժեշտ աշխատանքներ են ծավալում, սակայն դրան դեռես բավարար չեն:

խաչի միջազգային կոմիտեի ֆինան- սական եւ սենտական աջակցու- րյամբ 2001 թ. կառուցվել է գոր- ծում է ազգային հակառեպրեսիվու- լիտեի ռեֆերենսային լաբորատո- ռիան, որտեղ հնարավորություն կա սարեկան 8000 ֆունտի մանրադիտա- կային զննում, 3000 ցանֆու եւ 500 դեղորայքի նկատմամբ զգայնության փորձ կատարելու:

Չնայած իրականացվող այս միջո- ցառումներին եւ բուժման հնարավոր- ւթյուններին, ՀՀ առողջապահու- րյան նախարար Երայր Դավիթյանի հավաստմամբ, տարբերությունը Հա- յաստանում վերջին տարիներին աճել է 2,5 անգամ, բարձրացել է ըն- տանական տարբերությունների եւ մահա- ցության ցուցանիշը: Հիվանդության սարածում կա երեսարդության 15-24 տարեկան բնակչության բրա- նում: Մինչդեռ հիվանդության դեմ

դասը հանրապետությունում սկ- վում է մարդու ծնունդից 24 ժամ անց ԲՅԺ (Կանյեզգերենի բացի) դասվաստմամբ: Սակայն, նախարա- ռի հավաստմամբ, նվաճած միջոցա- ռուսները բավարար չեն եւ անհրա- ժեշտ է համադրական մոտեցում ու աշխատանքների համակարգում: Ին- չի ադախովման նյութակով էլ ստեղծվել է առողջադատական ազ- գային ծրագրերը համակարգող հան- րապետական միջոցառման խորհուրդ: «Երեւան» հյուրանոցում երկ կայացած խորհրդի առաջին նիստում փաստվեց, որ ծրագրի նյա- տակն է երկրի բնակչությանը դաս-

ՆԱՏԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հայաստանը կարգավորման բանակցություններում ԼՂՀ-ին մղում է լուսանցք

Սկզբը էր 1
Երկ, ի դեմ, դարաբարյան հար- ցին է անդրադարձել Ռուսաստանի նորանձանակ արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովը, նշելով, որ խնդիր կարող է լուծվել երեւանի եւ Բա- վի ուղղակի երկխոսությամբ: «Մենք չենք կարող այդ խնդիր լուծել Երեւանի կողմից փոխարեն: Դա հարգելի կողմերի փոխարեն: Դա- րաբարյան հարցը կարող է լուծվել երեւանի եւ Բալիի ուղղակի բա- նակցություններում», Լավրովի խոսքերը մեջբերում է հենտեֆալը:

Հայաստանը կարգավորման բա- նակցություններում ԼՂՀ-ին մղում է լուսանցք: Սա լույս կարծիք չէ, այլ մոտ է դաստնական Սեփականակերի տեսակետներին: Վերջին բրանում մեկ անգամ չէ, որ Դարաբարյան իշխանություններն իրենց մտադրու- թյունն են հայտնել, որ հակամար- տության կարգավորման գործընթա- ցում փոխվել է մեթոդաբանությունը, հարցը տեղափոխվել է Հայաս- տան-Արցախի սարածային վեճի հարցաբանում, եւ եվրոպական կա- ռույցները հենց այդպես էլ դասկե- րացնում են դարաբարյան հարցի տարբերությունը:

Այսպես, ԼՂՀ նախագահի փառա- փառական հարցերով խորհրդական Մանվել Սարգսյանը վերջերս «Ազ- գին» սված հարցազրույցում հա- տակ նշեց ԼՂՀ-ի բանակցային գոր- ծընթացում մեկուսացվածության ներկայիս աստիճանի մասին: «Տա- րեկան միջազգային արբեր կազ- մակերպությունների ներկայացու- ցիչների մեկ-երկու այցելություն ԼՂՀ այս կամ այն առաջարկու- թյունների առիթով ԼՂՀ ղեկավարու- թյան կարծիքն ծանոթանալու նյութակով սա է կարգավորման դիվանագիտությանը ԼՂՀ մասնակ- ցության ամբողջ ոլորտը: Մնացյալ ամեն ինչը հանգում է հետեւյալ ձե- րակերպումը: «Համաձայնեցված է ԼՂՀ ղեկավարության հետ»: Այ-

սինն ԼՂՀ-ին դարաբարյան դարբե- րաբար կանգնեցնում են այս կամ այն փաստի առիթ: Իսկ փաստերը գոյանում են առանց նրա մասնակ- ցության», ասել էր Սարգսյանը:

ԼՂՀ նախագահի խորհրդականը մտադրություն էր հայտնել, որ կար- գավորման դիվանագիտությունը դուրս է բերվել Արցախի եւ Հա- յաստանի հարաբերությունների հար- թություն: «Հայաստանի դերն, իրոք, մեծացել է որդես ԼՂՀ անվանագու- րյան երաշխավոր, նրա դերի մե- ժոցման կառավարությամբ: Որոշա- կի դասի թվում էր, որ բանակցու- թյունների ֆորման այնքան էլ կա- րելու չէ կարելու է արդյունը: Բայց կյանքը ցույց սվեց, որ նման վերա- բերումները ստեղծում է նոր խնդիր- ներ, սկսեց փոխվել հակամարտու- թյան անենամայնական տարբերու- միջազգային գնահատականը: Հա- կամարտության ծագման դասճառը սկսեց կորցնել իր հրատարակումը: Իսկ ամենի ջանքերն ուղղվեցին հակամարտության հետեւմնեղին առնչվող համաձայնության ադա- հովմանը: Համազից դարձավ Հա- յաստանի եւ Արցախի սարածային սահմանագրանում ներկայացնե- լու սիսեման: ԼՂՀ ժողովրդի փառա- փառական հիմնահարցը հայտնվեց սե- վերում իր հրատարակությունը զիջե- լով ուժերի սարածաբանային հա- վաստակությունը եւ Հայաստանի ու Արցախի ռազմավարական Երեւանի հակամարտության վերա- ձան խնդիրներին», ասել էր Սար- ցսյանը:

Վարդան Օսկանյանը երկ մամ- լու առուխում դասասխանելով «Ազգին» հարցին, հաստատեց, որ մարտի 29-ին Մինսկի խմբի համա- նախագահների ներկայությամբ Պրահայում խորհրդակցելու է իր արբերացի գործընկեր Վիլայաթ Գուլիեի հետ: Օսկանյանը նշեց, որ Պրահայում Հայաստանը փորձելու է

մեկ անգամ եւս ստուգել, թե Արցա- ջանը լիովին հրաժարվում է հիվան- թյան սկզբունքներից: «Այդ խորհ- րակցության ընթացքում մենք փոր- ձելու ենք հասկանալ Արցախի դիրքում նախագահ Իլիամ Ա- լիեի վերջին հայտարարությունների լույսի ներքո: Արցախի նախագա- րը հայտարարել է, որ դարաբարյան հակամարտության կարգավորման բանակցությունները դեմ է սկսել գրոյից», ասաց Օսկանյանը, ադա հիշեցրեց Հայաստանի դասասխա- նը դաստնական Բալիին, եթե բա- նակցություններն ուղղում եւ սկսել գրոյից, ադա այդ դեմքում դեմ է դիմել Սեփականակերին:

Հեյդար Ալիեի ժամանակ ԼՂ հարցում կողմերը հասել էին ռուս- փելի առաջընթացի եւ խնդիր կար- գավորման հարցում անկա էին լուրջ հիմնավորումներ, բայց, ցա- վով, նրա որդին Իլիամ Ալիեի փոր- ծում է գրոյացնել թուր այն հաջող- ւթյունները, որոնք ձեռք էին բերվել հոր եւ Ռոբերտ Քոչարյանի ջանքե- րով, մամլո առուխումն ասաց Օս- կանյանը: «Մենք չենք կարող մի կողմ թողնել ամեն ինչ եւ սկսել գրոյից», ասաց Օսկանյանը:

Արցախի արտգործնախարար Վիլայաթ Գուլիեի, անդրադառնա- լով Օսկանյանի հետ Պրահայում կայանալի հանդիմանը, նախա- րեղին հայտարարել է, որ եթե երկխո- սությունն իրեն ստադի, ադա հա- կամարտության կարգավորման հա- մար դեմ է դիմել այլ միջոցների: «Բայց այսօր երկխոսության համար դեռես կա հնարավորություն: Հա- մանախաղաներն առաջին հերթին ցանկանում են երկու երկրների ար- տգործնախարարներին ներկայացնել կարգավորման գաղափարներ եւ, հավանաբար, հավանաբար այդ հանդիման արդյունքները, հերթա- կան այցով կգան Հայաստան:

րից դուրս գալու, որովհետեւ հա- մոզված ենք, որ ԱՊՀ-ն որդես փա- ղափական կառույց այդպես էլ չծե- րակործանվի ու 13 տարիների ընթաց- քում այդպես էլ մնաց ֆորմալ կա- ռույց: Մենք անհնազանդացած ենք Հայաստանի ճակատագրով եւ մեր դերության անվանագրության խն- դիրներով, կարծում ենք, որ կոլեկ- տիվ անվանագրության համակար- գում լինելը, որտեղ մեր անվանա- գրությունը չի դաստնակում, չի թիտում մեր երկրի Երեւանից: Մենք Հայաստանի անվանագրությունը տեսնում ենք ԱՄՆ-ի համակարգում, որ- տեղի չհայտնվի, օրինակ կալի- ֆոռնիայի կարգավիճակում: Հա- յաստանը դիտարկելով հայտնվել եվրոպա- կան սենտական սիրույթում ու կուլենես հստակ աճ, 50 տարվա անվանագրության: Սա այս գաղա- փարներն էր ներկայացնում որն Հովհաննիսյանը եւ դաստնակ է համագործակցել համախոսների հետ: Նրա ասելով Ազատական ա- ռաջադիմական կուսակցությունն իրեն ընդդիմադիր դաստնակ է տես- նում ու բարձրելու է ի Երեւանի ու Ռուսաստանի հետ լուրջ լարվածություն, որը երկկողմանի է, ըստ Հովհաննիսյանի չդեմ է փորձելու ազգային ունեցվածքը կենտրոնացնել 10, 20 կամ 30 մարդկանց մոտ, հասարակությու- նը դա չի կարող հանդուրժել:

ՍԱՐԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Մեղվարնասանիֆի գողը բռնվեց

ՀՀ ոստիկանության հասարա- կայնության հետ կադրերի եւ լրա- վորության վարչության օտերակի տեղեկագրից տեղեկանում ենք, որ մարտի 16-ին Լոռու մարզի ոստիկա- նության Թումանյանի բաժնի աշ- խատակիցներն օտերակի միջո- ցառումներ իրականացնելիս, գող- ւթյուն կատարելու կասկածան- ւով բերման են ենթարկել Ռուբեն Վ.ին: Պարզվել է, որ վերջինս մար- տի 12-16-ն Արարատ Խ-ի սան բա- կից գողացել է 3 մեղվարնասանիֆ: Գողոնն առգրավված է, Ռուբեն Վ. ն ստորագրությամբ բաց է թողն- ված, կատարվում է նախախնու- թյուն:

«ԱԶԳ» ՕՐԱՅԵՐԻՑ
Պատասխանատու ԹԳ Տարի
Պետության եւ հասարակության
«ԱԶԳ ՕՐԱՅԵՐԻՑ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հայաստան
Ֆակս 374-1-562863
E-mail: azg2@arminfo.com
www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱԵՆՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊՐԻՆՐՔ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Լրագրողների սենյակ
/ հեռ. 581841
Համակարգ ծառայություն
/ հեռ. 582483

Apple Macintosh
համակարգային շարունակ
«Ազգ»-ը
Երկրի կիսերի արդյունաբերական քվե մասնա- կի արտադրությունը տրամադրում է միջոց- քով կամ ուղղորդված արտադրությանը, ա- ռանց խմբագրության գրասենյակում համաձայն- րեւան խախտելու արդյունքում մասնաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Կիսերը չեն գրախոսում ու չեն վերադարձնում
«ԱԶԳ»- DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetutyan st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԹՂԹԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԹՐՈՒՄՈՒՄ

Այսօր Սաակազիին մեկնում է Բաթում

Վրաց-աշխարսկան ձգնաժամի հարթահարվո՞ւմ է

Այսօր կեսօրին Բաթում է մեկնում Վրաստանի նախագահ Միխայիլ Սաակազիին: Ազգային առաջնորդ Ասլան Արաբիժեն երկ խորհրդարանի նախագահ Սիմոն Բուրջանաձեի հետ 5-ժամյա բանակցությունների արդյունքում համաձայնել է թուլացրել Սաակազիու մոտեմ ինճավարության սարձո՛:

«Շաս բան կախված է լինելու Արաբիժեի եւ Սաակազիու բանակցություններից: Գուտվ են, որ ծգնաժամը հարթահարվելու է, եւ սնետակն երջանակունները վերացվելու են», Ազգային հեռուստատեսությունը ասել է Բուրջանաձեին:

Մարտի 15-ին Ասլան Արաբիժեն հրաժարվել էր հանդիմել Սաակազիու հետ, դասճառարանելով, որ Վրաստանի նորընտիր նախագահի հետ ղձվար է խոսել, քանի որ նա չի լուսւմ: Իսկ Բուրջանաձեի հետ համաձայնություն էր սվել հանդիմել խորհրդարանի նախագահի երկուրդ զանգից հետո:

Վրաստանում Ռուսաստանի դետրացան մամլո քարտուղար ելզենի Իվանովի խոսքերով, Մոսկվայի քաղաքազուխ Յուրի Լուճկովը, որ զսնվում էր Ազգային, չի մասնակցել Բուրջանաձե-Արաբիժե հանդիմանը եւ երկ երկույան ժամանել է Թբիլիսի: Նա նախագահ Սաակազիու հետ

Յուրի Լուճկովը (աջից) Արաբիժեի հետ հանդիմելուց հետո երկ մեկնել է Թբիլիսի

հանդիմելու դասրասակամություն է հայտնել:

Ի դեմ, Վրաստանի գլխավոր դասախազությունը հրադարակել է աջարական իշխանությունների այն ներկայացուցիչների ցուցակը, ովքեր մեղադրվում են սարքեր հանցագործություններում: Ասլան Արաբիժեի անունն այնտեղ չկա: Գլխավոր դասախազ Իրակի Օկրուազիու խոսքերով, Արաբիժեն դեռ կարող է խուսափել դասախանասկությունից: Նման իրավիճակից ելնելով, Ազգային մասնակցում են նաեւ խորհրդարանական ընտրությունները: Առկա իրավիճակի դադարադադարում մարդիկ ազատեն չեն կարող մասնակցել ընտրություններին, քանի որ Ազգային ամենուր կարելի է հանդիմել զինված մարդկանց: Ըստ ԿԸԳ նախագահ Յուրաք Ճաքերիճիլու, եղել են դիտորդների վրա հարձակման դեմքեր: Ընդ որում, ԵԱԳԿ երկարատանկես դիտորդներ, ելնելով անճնական անվասնզության հարցերից, արդեն լել են Ազգային սարձո՛:

ԱՎԱԿԱԾ ՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, Թբիլիսի

Զվիաղ Գամսախուրդիայի որդին վերադարձել է Վրաստան

Վրաստանի նախկին նախագահ Զվիաղ Գամսախուրդիայի որդին՝ 43-ամյա գրող եւ բարձմանիչ Կոնստանտին Գամսախուրդիան հայրենի է վերադարձել 12 տարի Եվրոպայում քնակվելուց հետո: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ Թբիլիսիի օդանավակայանում նա հայտարարել է, թե մտադիր է ակտիվորեն մասնակցել Վրաստանի քաղաքական կյանին: Մարտի 28-ին կայանալի խորհրդարանական ընտրություններին նա մասնակցելու է որդեք «Ազատություն» կուսակցության ներկայացուցիչ: 4. Գամսախուրդիան չի բացառել իշխանությունների հետ գործակցությունը «մի քար կոնկրետ հարցերում»: Նա ընդգծել է, որ Եւրոպանաձեի օրով հայրենի է վերադարձել աղաղակության նկատմամբ: Նա հայրը Վրաստանի նախագահն էր 1991 թ.: 1992 թ. հունվարի 6-ին Թբիլիսիում սկսվեցին զինված քախումներ, եւ Զ. Գամսախուրդիան ընտանյոք լեցե Վրաստանը: 1993 թ. սեպտեմբերին Զեյնիայից վերադարձավ հայրենի է եղեաքթման անհաջող փորձեր ձեռնարկեց: 1993 թ. դեկտեմբերին նա դիակը զսան Արխազիային սահմանամերձ լեռնային գյուղերից մեկում եւ քաղեցին Զեյնիայում:

Տուսեյը դեռ չի հայտնել որեւէ արձեմավոր տեղեկություն

Իրախ նախկին նախագահ Մաղդամ Գուսեյը դեկտեմբերին իր ձերբակալվելուց մինչեւ օրս որեւէ արձեմավոր տեղեկություն չի հայտնել ամերիկացիներին: Այդ մասին Ֆիլադելֆիայի օադիոկայանին սված հարցազրույցում հայտարարել է ԱՄՆ դետատուղարի տեղակալ Ռիչարդ Արմիթիջը: Նա մանրամասնել է, որ Գուսեյը չի հրաժարվում դասախանակ հարցերին: «Եւ ներկա են եղել Գուսեյի հետ անցկացված գրույցներից մեկին: Նա խորամանկ է եւ չի հայտնում որեւէ օգտակար տեղեկություն: Բայց իմ տղավորությունն այն է, որ նա հաճույ է քսանում նման խոսակցություններից», ասել է Արմիթիջը: Ուրթեր գորձակությունը իրեցնում է, որ ամերիկացի զինվորականները Գուսեյին ձերբակալեցին 2003 թ. դեկտեմբերի կեսերին: Նրան չի քնուրվել օազմագերու կարգավիճակ: Առայժմ հայտնի է, թե որտեղ եւ երբ է կայանալու նա դասավարությունը

Ֆրանսիան ահաբեկչության սղառնալիքին վերաբերվում է «լրջորեն, բայց առանց խուճաղի»

Անցյալում անհայտ «Ամենազոր եւ իմասուն ալլախի ծառաներ» խմբավորումը Ֆրանսիայի կառավարությանը սղառնալիքներ է հասցեագրել «Պարիզիեն» եւ «Մոնդ» թերթերի միջոցով: Ահաբեկիչների ուղարկած նամակում մասնավորադեք նեվում է «Մասանայի դաճակիցների հողերում սկսվում է ձավալուն հարձակում: Մենք Ֆրանսիան կմասնենք սարսափի եւ կսեղծենք զղքման վիճակ»: Նամակը ստորագրված է «Մոսվար Բարեւի ջոկաքի» անունից: Սա Մոսվար Բարեւի աղավաղված անունն է: Զեյնե այդ հրամանագարը 2002 թ. հոկտեմբերին Մոսկվայի քարտուներից մեկում դասանը վերցրել 1000 մարդու եւ սղանվեց օուսական հասուկ ջոկաքների գրուի ժամանակ:

Նամակի աղթիվ Ֆրանսիայի գլխավոր դասախազը լնություն է սկսել: Ներգործնախարար Նիկոլա Մարկոզին «Լիբերասիոն» թերթին հայտարարել է, որ ահաբեկչության սղառնալիքը վերլուծվում է, եւ առայժմ ղձվար է այն իմնավոր համարել:

Չիչայ խմբավորման մասին որեւէ բան հայտնի է Ֆրանսիայի հասուկ ձաաղություններին, որոնք ներկայումս համադասասխան որունումներ են ձավալել: Փարիզի ոսիկանությունը դեռեւս վստաք չէ նամակի իսկության հարցում: Վարչադեք ժան Պիեռ Ռաֆարեն Ֆրանսիացիներին հորդորել է ահաբեկչությունների սղառնալիքին վերաբերվել «լրջորեն, բայց առանց խուճաղի»:

«Պարիզիեն» թերթի գլխավոր խմբագիր ժակ Էսդերանդին նում է, որ նամակի հեղինակը «Ֆրանսիային սղառնում է դասասխան միջոցներ ձեռնարկել փեքվարի 10-ին ընդունված եւ դորոցներում գլխաքոն արգելող օրենի դասճառով»: Անցյալում «Ազգն» անդրադարձել է վիճահարույց օրինագծին, որն արգելում

ոսիկանությունը դեռեւս վստաք չէ նամակի իսկության հարցում: Վարչադեք ժան Պիեռ Ռաֆարեն Ֆրանսիացիներին հորդորել է ահաբեկչությունների սղառնալիքին վերաբերվել «լրջորեն, բայց առանց խուճաղի»:

«Պարիզիեն» թերթի գլխավոր խմբագիր ժակ Էսդերանդին նում է, որ նամակի հեղինակը «Ֆրանսիային սղառնում է դասասխան միջոցներ ձեռնարկել փեքվարի 10-ին ընդունված եւ դորոցներում գլխաքոն արգելող օրենի դասճառով»: Անցյալում «Ազգն» անդրադարձել է վիճահարույց օրինագծին, որն արգելում է մեքական դորոցներում այլի ընկնող կրոնական խորհրդանաններ կրելը: Ֆրանսիացի լննիչներն առայժմ զգուսավոր հայտարարություններ են անում, քանզի սղառնալիքներն ընդհանուր բնույթ են կրում, վերոհիչայ խմբավորումն անհայտ է, դրա արաքական անվանումը քափազանց լայն սարձում ունի: Նամակի հեղինակը թերեւս լավ ճիարդեքում է արաքերնին, բայց չի մեքերում Ղուրանի որեւէ սուրաք եւ չի վկայալուում կրոնական հեղինակությունների, ինչը սովորաքար անում են արմասական իսլամիսները:

Գազայում սղասվում են խոքոր մարքեր

Երկն առավոքյան իսրայելական զորերը մարսով մեք են Գազայի հասվածի Ռաֆա քաղաք: Պաղեստինյան աղբյուրների սվալներով, առնվազն 25 միավոր զախասեքիկա ներխուձել է քաղաքում զսնվող գաղթականների ձամքարի սարձո՛:

2000 թ. աքնանն ամերիկացիները զեքել էին բեն Լադենին, բայց չքոնեցին նրան

Ամերիկյան NBC հեռուսաընկերությունը ցուցադրել է հանրությանն անհայտ մի տեսաերդ, որն աճուղալու թուղ սարերն Աֆղանստանում նկարահանել էին դեռ Բիլ Բլիքթերնի նախագահության տարիներին: ժաղավենի դրվագներից մեկում երեւում է մի քարձահասակ ղաձմարդ, որը հավանաքար «Ալ Ղաիդայի» առաքնորդ Ռուսամա բեն Լադենն է:

Տեսազրությունը կասարված է 2000 թ. աքնանը, գրուայինների վարձամքարներից մեկի վերելում: Ըստ երեւոյթին խոսքը Թառնակ ձամքարի մասին է: Ամերիկյան հասուկ ձաաղությունների սվալներով, սվալ ժամանակահասվածում այդ ձամքարում է քնակվել «Ալ Ղաիդայի» առաքնորդը: Ինքեքքաք գորձակությունը մանրամասնում է, որ հիչայ դրվագում կարելի է տեսնել հրաձգության վարձամքեր կասարու մարդկանց: Նկատելի է սղիսակազքեք եւ քարձահասակ մի ղաձմարդ քիկնաղաքներով քրջաղակված: Տեսազրությունը ժամանակին հանձնվել է 474 կենտրոնական:

կան ուղղաթիռները մի քանի հրքիռ են արձակել զաղթականայանի դասարկ քեքերից մեկի վրա: Եքնի մոսկանգնած դաղեստինցիներից մեկն սղանվել է, 9-ը վիալուվել են: Իսրայելական բանակի ներկայացուցիչը հայտարարել է, որ Ռաֆահում անցկացվում է զեքնուղիների որոնման գորձողություն, որոնք օգտագործվում են եզիդոսուքի զեքնի մաքանեքն ներկրման համար: Ավելի քան երկու օր է իսրայելական զորի խոքոր ստորաքաձանումներ են կուսակված Գազայի սահմանների մոս: Կառավարության որոնման հա-

մաձայն, սղասվում է լայնաձավալ օազմական գորձողություն: Պաղեստինցի գրուայինները դասրասվում են կուվի: ՌԻԱ գորձակություն սվալներով, Գազայի քաղաքներում փողոցները լի են քարիկաղներով, նեանառուները դիքեր են զքաղեքնում սանիների վրա: Ավելի վաղ երեքաքրի երեկույան իսրայելական ուղղաթիռները հարվածել էին Գազա քաղաքի իուստիսային քաղամասին: Գնդակոձվել էր «Իսլամական ջիհադի» մարքիկների քեքերը: Սղանվել էր 2 մարդ, 14-ը վիալուվել էին:

սասխան է մնում այն հարցը, թե ինչու ամերիկացիները նրա ձերբակալման միջոցներ չեն ձեռնարկել: Կ74-ի նախկին քարձահասակ դաքոնյաներից մեկը լրագրողներին հայտարարել է, որ ամերիկացիներն ուզեցել են կենդանի բոնել բեն Լադենին եւ ոչ թե սղանել: Բայց նրան մոսեմալը փաստրեն անհնար է եղել իսկ հեռուից հրքիռներով հարվածել կարող էր միայն սղանել նրան:

Ամերիկյան զորերն Աֆղանստանում «Ալ Ղաիդայի» եւ «Թալիբան» քարձման առաքնորդների որոնման լայնաձավալ նոր գորձողություն սկսեցին մի քանի օր առաք: Մարտի 13-ին Բաքուում փոխգնդադեք Բրայեն Չիլֆերսին մամլո աուլիսում հայտարարեք, որ հասուկ գորձողության նղասակներից մեկն «ահաբեկական կազմակերույությունների ենթակառույցի ոչնչացումն է»:

Մեակորիթ

XX դարակազմի հայ մեակորիթի նշանավոր ներկայացուցիչներից իր անհասկանալի խոր կնիքը հայ գեղանկարչության դասմանը մեջ բողոք արվեստագետ Գրիգոր Կոչոյանի արվեստին և էսթետիկային է անդրադառնում հայտնի արվեստագետ, մասնագետ Վիլհելմ Մաթևոսյանը «Գրիգոր Կոչոյան» գրքում: «Անդրադառնալ» բառն օգտագործում են խիստ դասականացրած, որովհետև մեկնաբանություններն ու վերլուծությունները, որ կատարում է Վիլհելմ Մաթևոսյանը հայ և համաշխարհային մեակորիթների փայլուն իմացությամբ, անախտիկ մասնագետությամբ, իննության է ենթարկում նկարչի ստեղծագործական փուլերն ու էվոլյուցիոն ընթացքն ամենայն մանրամասներով: Յուրաքանչյուր գործի գծի, մասկերի, լույս ու սվեթի, գունային դասակարգի, մակերեսի, օգտագործած նյութի ու սեխնիկական

նկարն ուղղվածների, էնդոնոմալ-հոգեբանական մոտիվների նրա որդեգրած բարոյական իդեալների բնույթը» բազմակողմանիորեն լինել է արժեքաբան Վիլհելմ Մաթևոսյանը:

Նա նկարչի ստեղծագործական արժեքները կատարել է XX դարի եվրոպական գեղագիտական մասնագետության, արվեստների բազմաթիվ ուղղությունների բարդ ու իրարմերժ մեակորիթային մթնոլորտի համասեմում: Եվրոպական արվեստի դասմանը այս ընթացքի հասկանալիությունը մեկը, բազմազանությունը, բնորոշ է նաև Գրիգոր Կոչոյանի ստեղծագործություններին: Կոչոյանի գեղանկարչության ստեղծական-սեխնիկական բազմաթիվ-սայնությունը հեղինակը հավելում է նաև նրա օգտագործած սեխնիկական միջոցների բազմազանությունը (սեմոլեր, գուալ, քանակ, մոմաներ, սուլ, մասիս, դաստի,

որ դարձյալ բնորոշ էր սվալ ժամանակի գեղարվեստական մասնագետությանը: Ինչպես որս գրող Անդրեյ Բեկին էր 1909 թ. գրում «Մոռացված բազում ֆաղակերթությունների վերանայման ճանապարհով իրականության նկատմամբ նոր վերաբերմունք ստեղծելու եռանդի մեջ է այսօր կոչված նոր արվեստի ողջ ուժը, ողջ աղաղակը»:

Անցյալ դարակազմի արվեստի-եվրոպական գեղարվեստական մասնագետության հիմնում ընկած ինքնակազմ է երևակայական ազատությունն ակնբերելից, սեսանելից, զգայականից հեռանալու և ներառյալ գեղանկարչության մեջ մտնելու միտումներն իրենց արտահայտությունն էին գտել արվեստի էստետիկական ուղղության մեջ: Ժամանակի որոնող է ստեղծագործ լիցքեր կրող առաջատար արվեստագետներից գրեթե ոչ մեկին չհաջողվեց շրջանցել էստետիկական «գայթակղություն»

Գրիգոր Կոչոյանի արվեստը Վիլհելմ Մաթևոսյանի մեկնաբանությամբ

միջոցների դեպքում առ դեպ, երբ առ շեղ դիտարկումները հասնում են գրեթե մաթեմատիկական ճշգրտության: Մեկնաբանությունները կատարված են գիտական ոճով, լեզվական բարձր կուլտուրայով, աստիճի հստակ, կիրք արտահայտման ջանքերով, որ համախ ընդմիջվում են բանաստեղծական հուզականությամբ: Մաթևոսյանական վերլուծությունների խիստ գրագետ դրսևորումները հայ արվեստագետական մտքին նոր ուղի է փայլ են հարողում աղաղակ ուսումնասիրողների համար դառնալով լրջազույց հետազոտության օրինակելի մոտիվներ:

Չորագյուղ, 1929 թ.

ները» (ուսումնասիրություն, ճակատագրական անելանելիություն, հիվանդագին երևակայություն): Գրիգոր Կոչոյանի մոտ էստետիկական ընդունակությունը ըստ մեր ազգային հոգեուր նկարագրի, ազգային մեակորիթի բնորոշ գծերով: Գրիգոր Կոչոյանի էստետիկական ընդունակությունը «վերահասարակական-մանողականի նկատմամբ «վերացարկման-սրանցեցնեցման»-ին տրված առավելությունը:

Վիլհելմ Մաթևոսյանի «Գրիգոր Կոչոյան» գրքի երեք գլուխներից յուրաքանչյուրն անդրադառնում է նկարչի ստեղծագործության շարքեր աստիճաններին «Կոչոյանի բնակարաններ» (գլուխ 1-ին), «Կոչոյանի բնակարանից դուրս» (գլուխ 2-րդ) և «Կոչոյանի գրական նկարագրություններ» (գլուխ 3-րդ): Նկատելի է, որ Կոչոյանի գրականության մեակորիթները ստեղծվեցին Ե. Չարենցի Գրիգորի անվան գեղարվեստական բաժնի վարելու շահիներին 1920-30-ական թթ., երբ բանաստեղծը ֆազետայկ Կոչոյանի արվեստի բազմաձևայնությանն ու երևակայությանը, նրա թե՛ ծնողի, թե՛ տղայի գրականության համաշխարհային փորձի իմացություններին, դասվեցին Երևանի նկարչին:

Գրականության բնույթի և այլն), որը չի համարում երկրորդական հանգամանակ, որովհետև շատ առումներով դրան դասվում են գեղարվեստական մասնագետների կերպերը և դրսևորումը:

Կոչոյանի արվեստի մյուս բնորոշ գծերը, ըստ արվեստագետի, ստեղծագործությունների դասականությունն է ոչ միայն իրեն զուտ անցյալի որոշակի թեմատիկայի անդրադարձ, այլև իրեն կերպավորման ընդհանուր սկզբունք: Նկարչին իր ժամանակին կամ անցյալին վերաբերող որևէ անդրադարձ ներկայացնում է դասական ֆունկցիոնալով, ինչը նկատվում է նկարչի նույնիսկ կենցաղային-սյուժետային գործերում, բնանկարներում և անգամ ձևավորումներում: Այդ ազդեցություններում բանախոսական շարքեր միաձուլված են դասական կոլորիտին, ինչն էլ դասմանավորում է Կոչոյանի արվեստի ընդգծված ազգային նկարագիրը: Մաթևոսյանը գուցա հեղինակը անցկացնելով Կոչոյանի և թուրքականի միջոց: Մասնակց էր կուլտուրայի մոտ նկատվող «ֆուլկլորիզմը» դիտարկում է «XX դարի համաեվրոպական մեակորիթային ավանգարդի ետևում և արդյունավետ արժեքներին»: Կոչոյանի ստեղծագործություններում «ֆուլկլորիզմը» բացահայտվում է մեր ազգային նկարագրի շարքերակի շարքերով:

Ի շարքերություն ժամանակին արժեքները որևէ մասնագետների, Կոչոյանի թեմատիկ-կոմպոզիցիոն մասնագումներին, նույնիսկ ժեյզամներին բնորոշ է սյուժետային մեկնաբանությունը: Նկարչի արվեստի մյուս բնույթական գծերը մեակորիթային մեկնողական սկզբունքն է: Մաթևոսյանը գուցա հեղինակը անցկացնելով Կոչոյանի և թուրքականի միջոց: Մասնակց էր կուլտուրայի մոտ նկատվող «ֆուլկլորիզմը» դիտարկում է «XX դարի համաեվրոպական մեակորիթային ավանգարդի ետևում և արդյունավետ արժեքներին»: Կոչոյանի ստեղծագործություններում «ֆուլկլորիզմը» բացահայտվում է մեր ազգային նկարագրի շարքերակի շարքերով:

Գրիգոր Կոչոյանի ստեղծվել է 20-րդ դարի 70-ական թվականներին այդ ժամանակ հայտնի արվեստագետ Վաղմիր Զարուբյանի ջանքերով: Այնուհետև նրա դեկորատիվ կանգնել են հայտնի արվեստագետներ Սուրեն Այվազյանը և Սիմյոն Շաիրյանը, որոնք, ինչպես նաև հիմնադիրը, ավաղ, այսօր այլևս ողջ չեն», ասաց միակողման ճակատագրի, արվեստագետի և հրատարակչության եղվարդ Զոհրաբյանը:

Նրա խոսքերով, այդ շահիներին միավորումն այնքան ակնհայտ աշխատանքներ է տարել, որ սեր կապեր է հաստատել Մոսկվայի գրական կազմակերպությունների հետ, կազմակերպել փոխադարձ այցելություններ, որոնց ընթացքում Զանգեզուր աշխարհ են ելել շատ հայտնի օրս գրողներ, ու դրանց արդյունքում բավականին հետաքրքիր հրատարակումներ են հայտնվել ուսումնական մասնագետների միջոցով:

Անցած մոտ մեկուկես տասնամյակի խորհրդարան ժամանակ փաստորեն դադարեցվել են միավորման աշխատանքները, սակայն, որդեգիր դարձնելով ընդհանրապես չընդհատվել, է. Զոհրաբյանը ստեղծել է «Սյունիքի գրողներ» հասարակական կազմակերպությունը, որը փաստորեն դարձավ միավորման շարունակությունը, սկսեց գրական թեմանով թերթ հրատարակել:

XX դարակազմի եվրոպական գեղարվեստի աշխարհում ընդունված մանիֆեստային դրսևորումները հետագա ուսումնասիրողների համար լավագույն աղբյուր են համարվում, որովհետև ներկայացնում էին սվալ անհատի կամ ստեղծագործական խնամքով տպեցիկական, փիլիսոփայական, բարոյական սկզբունքների համակարգը: Կոչոյանը իր հետաքրքրությունները հանդերձ, գեր մնաց մանիֆեստային, ելույթային հրատարակումներից և իր արվեստի աղաղակ մեկնողներին իրեն միակ աղբյուր բողոք իր գեղարվեստական ժառանգությունը: Եվ ահա Կոչոյանի շեղանկար «Եստետիկական, ազգային, դասմասնագետների»

նկարն ուղղվածների, էնդոնոմալ-հոգեբանական մոտիվների նրա որդեգրած բարոյական իդեալների բնույթը» բազմակողմանիորեն լինել է արժեքաբան Վիլհելմ Մաթևոսյանը:

Նա նկարչի ստեղծագործական արժեքները կատարել է XX դարի եվրոպական գեղագիտական մասնագետության, արվեստների բազմաթիվ ուղղությունների բարդ ու իրարմերժ մեակորիթային մթնոլորտի համասեմում: Եվրոպական արվեստի դասմանը այս ընթացքի հասկանալիությունը մեկը, բազմազանությունը, բնորոշ է նաև Գրիգոր Կոչոյանի ստեղծագործություններին: Կոչոյանի գեղանկարչության ստեղծական-սեխնիկական բազմաթիվ-սայնությունը հեղինակը հավելում է նաև նրա օգտագործած սեխնիկական միջոցների բազմազանությունը (սեմոլեր, գուալ, քանակ, մոմաներ, սուլ, մասիս, դաստի,

որ դարձյալ բնորոշ էր սվալ ժամանակի գեղարվեստական մասնագետությանը: Ինչպես որս գրող Անդրեյ Բեկին էր 1909 թ. գրում «Մոռացված բազում ֆաղակերթությունների վերանայման ճանապարհով իրականության նկատմամբ նոր վերաբերմունք ստեղծելու եռանդի մեջ է այսօր կոչված նոր արվեստի ողջ ուժը, ողջ աղաղակը»:

Անցյալ դարակազմի արվեստի-եվրոպական գեղարվեստական մասնագետության հիմնում ընկած ինքնակազմ է երևակայական ազատությունն ակնբերելից, սեսանելից, զգայականից հեռանալու և ներառյալ գեղանկարչության մեջ մտնելու միտումներն իրենց արտահայտությունն էին գտել արվեստի էստետիկական ուղղության մեջ: Ժամանակի որոնող է ստեղծագործ լիցքեր կրող առաջատար արվեստագետներից գրեթե ոչ մեկին չհաջողվեց շրջանցել էստետիկական «գայթակղություն»

Բեմում Եժեհին է

Թատրոնի և կինոյի դասական ինստիտուտի ուսումնական բաժնունը նորից վերածնվել է: Օրերս դերասանական 2-րդ կուրսի ուսանողները ներկայացրին «Գարեգին Նժդեհ, Գայասան և ծեմարություն» բեմադրությունը, որի հեղինակն է Արմեն Մազմանյանը: Բեմադրությունը իրականացավ Գայասանի համարակազմային կուրսի ուսանողների օժանդակությամբ ու աջակցությամբ և նվիրված էր ազգայնական բոլոր ֆաղանջարկայիններին ու ֆաջ նահասակներին:

Նժդեհի արձակ է չափածո բանաստեղծությունները գրական ու ազգային ստեղծագործություններ են՝ արժանի հասուն ուսումնասիրության: Նա ինչպես իր գաղափարական-իմաստասիրական համակարգով է ազգային, ֆաղանջարկային ու ազգայնական գործունեությամբ, այնպես էլ բանաստեղծական մասնագետությամբ գերազանցաբար իննություն ու իննաճիտ է: Գարեգին Նժդեհի կերպարը, գրական երկերը Մազմանյանի բեմադրությունում առանձնանում են ռեժիսորական մասնագետի մարտնչությամբ և ծագությամբ, ուսանող-դերասանական խմբի ներգաճակ խաղով:

Բեմադրությունը երեք մասից է բաղկացած՝ կենսագրական գործունեություն, մտորումներ ծեմարություն որոնելիս և ի՞նչ անել, որ երկիրը կառուցվի:

Ըստ ռեժիսորի մասնագետն այս

բեմադրությունը ժամանակի հրամայական է՝ եզակի, ֆանի որ հրատարակախոսական ժանրի ներկայացումներ գրեթե չկան:

Բեմադրությունը ուսումնական բաժնուն խաղաղացանկում կինոյի ողջ շարին է բաժնատուրը իյուրախաղերով հանդես կա Գայասանի շրջաններում, գործասերում, և իրան կհանդիսանա զինվորներին Գարեգին Նժդեհի մարտական խոհերը դասգամ դարձնելու:

Ուսումնական բաժնունի հետագա ընթացքը խոստանում է բեղմնավոր լինել:

ԱՐԹՈՒՆ ԱՄԼԱՅԱՆ

Վերականգնվել է Սյունիքի գրական միավորումը

Չգալի ընդմիջումից հետո վերականգնվել են Գայասանի գրողների միության Սյունիքի միավորման աշխատանքները:

«Միավորումն ստեղծվել է 20-րդ դարի 70-ական թվականներին այդ ժամանակ հայտնի արվեստագետ Վաղմիր Զարուբյանի ջանքերով: Այնուհետև նրա դեկորատիվ կանգնել են հայտնի արվեստագետներ Սուրեն Այվազյանը և Սիմյոն Շաիրյանը, որոնք, ինչպես նաև հիմնադիրը, ավաղ, այսօր այլևս ողջ չեն», ասաց միակողման ճակատագրի, արվեստագետի և հրատարակչության եղվարդ Զոհրաբյանը:

Նրա խոսքերով, այդ շահիներին միավորումն այնքան ակնհայտ աշխատանքներ է տարել, որ սեր կապեր է հաստատել Մոսկվայի գրական կազմակերպությունների հետ, կազմակերպել փոխադարձ այցելություններ, որոնց ընթացքում Զանգեզուր աշխարհ են ելել շատ հայտնի օրս գրողներ, ու դրանց արդյունքում բավականին հետաքրքիր հրատարակումներ են հայտնվել ուսումնական մասնագետների միջոցով:

Անցած մոտ մեկուկես տասնամյակի խորհրդարան ժամանակ փաստորեն դադարեցվել են միավորման աշխատանքները, սակայն, որդեգիր դարձնելով ընդհանրապես չընդհատվել, է. Զոհրաբյանը ստեղծել է «Սյունիքի գրողներ» հասարակական կազմակերպությունը, որը փաստորեն դարձավ միավորման շարունակությունը, սկսեց գրական թեմանով թերթ հրատարակել:

«Եվ այս օրի Գայասանի գրողների միության նախագահ Լեոն Ամանյանի ջանքերով վերականգնվեց միավորումը, ու որդեգր նրա գործունեության առաջին գույնի արդյունք, մեկ լույս ընծայեցին Սյունիքի գրողների արձակ է չափածո ստեղծագործությունների ժողովածուն, որն օրերս հասավ ընթերցողին», նշեց է. Զոհրաբյանը: Գիրքը կազմել է Ամանյանը, հրատարակվել է Գրական Սյունիքի» թերթը, որի առաջիկա համարներից մեկն ամբողջությամբ նվիրված է Սյունիքի մեծ գավակ Գամ Սահյանին: «Զանգեզուրի նշանավոր մարտիկ» մասնագետ են ռուս ստեղծել, գրախառնութեցել, համալրել դրոշմների գրադարանները: Մոտ 450 գիրք են արդեն սվել Գորիսի, Կաղանկի երաններին, նաև Երեւանի դրոշմների և Սեդրի գործադարման գրադարաններին», ասաց է. Զոհրաբյանը:

Վարսեղյանը այս եղվարդ Զոհրաբյանը ծնվել է Գորիսի երանի Բարձրական գեղատեղի գյուղում, բարձրագույն կրթություն ստացել երևանում և Մոսկվայում, Գայասանի ժողովածուների միության անդամ է և մրցանակակիր, ԽՍՀՄ ստորին վարդիս ֆուլկլորի գծով: Աշխատել է ժողովածուների և ստեղծագործությունների շարքեր կազմակերպություններում, երկար շահիներ էլ Գորիսի «Զանգեզուր» թերթի դասախոսական ֆարսուղար և Արմենյան լրատվական գործակալության թղթակիցը Զանգեզուրում: Գեղանակ է 26 գրքեր, նրա սցենարով նկարահանվել են «Որոտանի կիրճը», «Տաքեթի վանքը», «Մեր փողոցի մեծերը», «Գորիսի» վավերագրական ֆիլմերը: Գրողի ստեղծագործությունը բարձր են գնահատել Սուրեն Այվազյանը և Սեր Խանգադյանը:

«Եվ այս օրի Գայասանի գրողների միության նախագահ Լեոն Ամանյանի ջանքերով վերականգնվեց միավորումը, ու որդեգր նրա գործունեության առաջին գույնի արդյունք, մեկ լույս ընծայեցին Սյունիքի գրողների արձակ է չափածո ստեղծագործությունների ժողովածուն, որն օրերս հասավ ընթերցողին», նշեց է. Զոհրաբյանը: Գիրքը կազմել է Ամանյանը, հրատարակվել է Գրական Սյունիքի» թերթը, որի առաջիկա համարներից մեկն ամբողջությամբ նվիրված է Սյունիքի մեծ գավակ Գամ Սահյանին: «Զանգեզուրի նշանավոր մարտիկ» մասնագետ են ռուս ստեղծել, գրախառնութեցել, համալրել դրոշմների գրադարանները: Մոտ 450 գիրք են արդեն սվել Գորիսի, Կաղանկի երաններին, նաև Երեւանի դրոշմների և Սեդրի գործադարման գրադարաններին», ասաց է. Զոհրաբյանը:

Վարսեղյանը այս եղվարդ Զոհրաբյանը ծնվել է Գորիսի երանի Բարձրական գեղատեղի գյուղում, բարձրագույն կրթություն ստացել երևանում և Մոսկվայում, Գայասանի ժողովածուների միության անդամ է և մրցանակակիր, ԽՍՀՄ ստորին վարդիս ֆուլկլորի գծով: Աշխատել է ժողովածուների և ստեղծագործությունների շարքեր կազմակերպություններում, երկար շահիներ էլ Գորիսի «Զանգեզուր» թերթի դասախոսական ֆարսուղար և Արմենյան լրատվական գործակալության թղթակիցը Զանգեզուրում: Գեղանակ է 26 գրքեր, նրա սցենարով նկարահանվել են «Որոտանի կիրճը», «Տաքեթի վանքը», «Մեր փողոցի մեծերը», «Գորիսի» վավերագրական ֆիլմերը: Գրողի ստեղծագործությունը բարձր են գնահատել Սուրեն Այվազյանը և Սեր Խանգադյանը:

